

SECTION 7. PARTICULARITIES OF TRAINING MEDICINE AND PHARMACY SPECIALISTS

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-401-6-28>

PECULIARITIES OF THE ORGANIZATION OF CONTINUOUS PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF DOCTORS IN WARTIME CONDITIONS

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Grechkivska N. V.

*Doctor of Medical Sciences, Professor,
Professor at the Institute
of Postgraduate Education,
Bogomolets National
Medical University
Kyiv, Ukraine*

Гречківська Н. В.

*доктор медичних наук, професор,
професор Інституту післядипломної
освіти,
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця
м. Київ, Україна*

Vynogradova H. M.

*Candidate of Medical Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Institute
of Postgraduate Education,
Bogomolets National
Medical University
Kyiv, Ukraine*

Виноградова Г. М.

*кандидат медичних наук, доцент,
доцент Інституту післядипломної
освіти,
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця
м. Київ, Україна*

Збройна агресія проти українського народу і повномасштабне вторгнення РФ в Україну 24 лютого 2022 року призвело до глобальних геополітичних потрясінь і викликів. Війна назавжди змінила наше суспільство і долю мільйонів українців [1; 20]. Це – трагічний досвід та водночас нова актуальна реальність для нашого суспільства.

Всі сфери нашого життя водночас змінилися і всі ми швидко опанували інструменти нової реальності для продовження навчання, самоосвіти і подальшого розвитку нашої України.

Самоосвіта лікарів і забезпечення безперервного професійного розвитку (БПР) завжди були і залишаються важливим елементом постійного самовдосконалення працівників сфери охорони здоров'я.

Від фаховості медичного працівника залежить якість медичних послуг і життя людини [2; 5].

З часів другої світової війни до 24 лютого 2022 року українська освіта не мала досвіду навчання в умовах воєнного часу і тому, перед фахівцями навчально-наукового центру – Українського тренінгового центру сімейної медицини (далі – Центр) інституту післядипломної освіти Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, постали нові виклики і нові реалії організації навчального процесу. Війна змінила умови роботи викладачів і навчання слухачів в закладах післядипломної освіти докорінно: повітряні тривоги та необхідність переховуватися в укриттях; втрата закладами освіти своєї матеріально-технічної бази; особливий психологічний стан людини під час війни (бойові дії, зниклі безвісти, поранені, загиблі тощо); евакуація частини викладачів, та ін. [3, 126].

Потрібно було мінімізувати вплив цих чинників на освітній процес і шукати можливості продовжувати БПР лікарів.

З метою організації післядипломної освіти лікарів в нових умовах було прийнято рішення переходу до он-лайн форм навчання і створення нових освітніх проєктів, які є актуальними і корисними для лікарів під час воєнного часу [4, 36].

Проаналізувавши санітарно-епідеміологічну ситуацію ми розробили і затвердили нові програми тематичного удосконалення з питань інфекційної безпеки щодо профілактики гепатитів і туберкульозу. Вочевидь, що під час війни виникають ситуації, коли ризик поширення інфекційних захворювань стає пріоритетним. Незадовільні санітарні умови та неякісне харчування, відсутність даху над головою, велика кількість травмування мирного населення – все це створює умови для більш активного поширення збудників кишкових інфекцій, в тому числі, вірусних гепатитів, а також ВІЛ-інфікування для медиків і парамедиків при наданні медичної допомоги.

Нові програми тематичного удосконалення для підвищення кваліфікації лікарів були розроблені нами в двох форматах: 38 годин (один тиждень) з можливістю отримати лікарю 25 балів БПР та 78 годин (два тижні) з забезпеченням 50 балів БПР.

Так, одна з затверджених нових програм навчання – «Сучасні підходи до діагностики, лікування і профілактики вірусних гепатитів» – розрахована для лікарів різних фахів і спеціальностей. Ми запропонували розробити її в рамках спільної міжкафедральної інтеграції між Центром та кафедрою інфекційних хвороб НМУ імені О.О. Богомольця, що дозволило забезпечити високий рівень викладання та посилити позитивний імідж зазначених структурних підрозділів. Ми отримали 98% позитивних відгуків курсантів.

Цикл передбачає розгляд основних завдань організації медичної допомоги хворим на гострі та хронічні вірусні гепатити. Слухачі отримують знання щодо сучасної етіології, епідеміології, клінічного перебігу, лабораторної діагностики і принципів лікування та профілактики гострих і хронічних вірусних гепатитів, їх найбільш поширених ускладнень та несприятливих наслідків.

Оволодіння тактикою та алгоритмом проведення диференційної діагностики гепатитів дозволить безпомилково встановлювати діагноз і призначати антивірусне лікування в рамках доказової медицини.

Програма навчального циклу охоплює обсяг як теоретичних, так і практично-прикладних знань, вмінь і навичок, необхідних для належного здійснення професійної діяльності лікарів.

Програма структурована в форматі 7 розділів. Навчальний план та програма циклу тематичного удосконалення доповнені переліком практичних навичок, списком додаткових інформаційних ресурсів і рекомендованих літературних джерел.

В умовах дистанційної форми навчання ми впровадили використання групових чатів, дзвінків та конференцій з використанням платформи ZOOM. Ця платформа забезпечує високу якість зв'язку з можливістю транслювати екран і використовувати інтерактивну дошку. Важливими перевагами є можливість запису конференції, робота в сесійних залах, дискусії і вільне спілкування викладача зі слухачами, проведення опитування та обговорення клінічних випадків.

Під час навчання були передбачені такі види навчальних занять: лекції, практичні розбори кейсів, різні види семінарських занять, а також самостійна робота слухача.

Для визначення рівня засвоєння програми циклу тематичного удосконалення ми використали підсумкове тестування і вирішення клінічних завдань.

Слухачам, які виконали програму та успішно склали іспит, видається посвідчення про проходження циклу встановленого зразка.

Проведення першого інтеграційного міжкафедрального циклу ТУ «Сучасні підходи до діагностики, лікування і профілактики вірусних гепатитів» продемонструвало велику зацікавленість серед курсантів.

Таким чином, враховуючи сучасні умови проведення заходів післядипломної освіти лікарів, слід використовувати нові форми управління і цифровізації навчального процесу і, саме, міжкафедральна інтеграція – це стратегічний інструмент щодо створення сучасних освітніх програм закладами післядипломної медичної освіти лікарів.

Література:

1. Козловець М. А. Вплив Російсько-Української війни на світовий порядок. *Україна в умовах формування нового світового порядку* : зб. матеріалів XXXV Харків. полігол. читань (м. Харків, 28 квіт. 2023 р.) Харків : Право, 2023. С. 152.
2. Андрух В.С., Андрух В.Н., Слободян М.В. Сучасні аспекти безперервного професійного розвитку лікарів у сфері охорони здоров'я України. *Практичний лікар*. 2019. Том 8. № 2. С. 5–8.
3. Олійник Л. М., Післядипломна педагогічна освіта в умовах воєнного стану. Теорія, методика і практика професійної освіти. *Вересень 2022*. No 2 (93) С. 123–136.
4. Лондар Л. П. Щодо забезпечення дистанційного навчання в Україні в умовах війни. *Освіта України в умовах воєнного стану: управління, цифровізація, євроінтеграційні аспекти* : збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (наукове електронне видання), 25 жовт. 2022 р. Київ : ДНУ «Інститут освітньої аналітики», 2022. С. 360.